

Jul i Roskilde

Årgang 2003

Lise Nørgaard

Bent Flensborg – den ægte roskildenser

Han hørte til i første geled af kvikke hoveder. Det siger jeg, fordi jeg har kendt ham lige siden vores mødre kørte os i barnevogn ved siden af hinanden for 85 år siden til den dag, han døde i foråret 2003. Vi gik på danseskole sammen, tog realeksamen fra samme klasse på Katedralskolen, fulgtes ad i vores ægteskaber, stod sammen i lyst og nød i et ubrydeligt venskab, der udmøntede sig i forrygende fælles oplevelser og i en fortløbende korrespondance.

Det handler om Bent Flensborg. Med sine rige evner og formidable trang til at underholde, kunne han være blevet næsten hvadsomhelst, fra gøgler og skuespiller til historiker, instruktør eller forfatter. Men han var fra en tid, da det forventedes, at i det mindste én af sønnerne gik i fædrenes fodspor. Og da hans storebror Erhard havde valgt at skabe sig en karriere indenfor lægevidenskaben, var Bent forudbestemt til at blive boghandler og føre forretningen på Stændertorvet videre i de spor, der var lagt af hans bedstefar og hans far.

Han var kun først i tyverne, da han begyndte at overtage ansvaret for den agtede familievirksomhed og han begyndte øjeblikkeligt at udvikle den traditionelle boghandel med henblik på fremtidens krav.

Kontorinventar og den ny tids tekniske hjælpemidler kom til at stå side om side med bøgerne, som dog forblev det centrale. Det er den udvikling, hans søn Per senere førte videre, så boghandlerhuset i dag fremstår som et center for en hel del af det, den moderne kunde kan begære, inden for kulturelle oplevelser.

Det, der bandt os sammen, som gjorde Bent til en særlig ven, var foruden minde om en forrygende barndom og ungdom også hans forhold til sproget. Selvom jeg siden fik min gang mellem skribenter, har jeg aldrig mødt et menneske, der i den grad kunne lege med

sproget, gribe andres løsrevne ord i farten og forvandle dem til ren humor. Han elskede barokke situationer, også dem, der stillede ham selv i et komisk lys.

Allerede i skoletiden demonstrerede han disse evner og blev det underholdende element til glæde for kammeraterne og også for de lærere, der havde sans for hans charme. Han var sendt i skole, før han fyldte seks år, og sært nok var han den dygtigste dreng i vores klasse. Den der fik den bedste eksamen af hele holdet. Han hadede, jeg mindede ham om det, fordi han fandt det foreneligt med den status som mægunge, som ellers var vores årgangs adelsmærke. Det blev sagt, at det var den værste realklasse i skolen historie, der ellers gik helt tilbage til domkapitlets store dage.

Bent Flensborg - altid et smil på læben.

Måske var det, fordi vi - blandt andet takket være Bent - morede os så godt, må jeg erkende, at jeg lærte en masse. At Bent også gjorde det blev hans senere liv et bevis på.

Kun to gange emigrerede han midlertidigt fra Roskilde. Først til Lyngby for at gå i boghandlerlære, derefter til Aalborg. Derfra hjembragte han ikke blot yderligere viden om sit fag, men også Else, den flotteste 20-årige, der nogensinde var set i Roskilde. De blev gift ved jule-

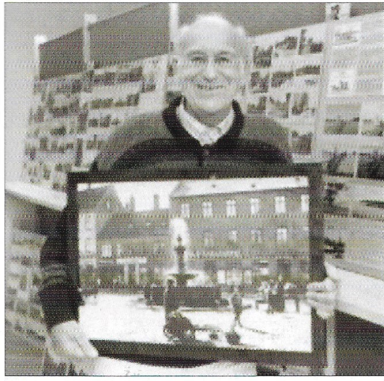
tid samme år og forblev sammen i lyst og nød til døden skilte dem i dette forår. På dette tidspunkt havde døtrene Helle og Susanne og sønnen Per mangfoldiggjort slægten med børnebørn og oldebørn, et mylder af unger og ungdom, der blev kilden til Bents forundring og glæde i hans sidste år.

I alle de breve, han skrev til mig, altid på skråt af papiret, blev jeg holdt a jour med, hvordan hans flok gebærdede sig, klarede sig, fornøjede ham og - ikke mindst - spillede med i de happening, han elskede at arrangere.

Hans væsentligste særkende var, at han elskede at iscenesætte, møder, fester og ferier. Intet skulle gå hen og blive kedeligt, så han var forud parat til at angribe enhver engel, som kunne finde på at gå gennem stuen. Eller vise sig på de større vidder. Han organiserede ord- og mimelege og omgav sig helst med venner, der var med på hans påfund.

Selv vore togrejser til Norge i de år, vi holdt skiferie sammen, var forrygende, og når vi trak vores langrendsspor over fjeldene og af og til holdt rast på en bjergtop, var Bent mand for at trække en serie huskesedler op ad lommen, stikord til anekdoter og uskyldigt frække historier. Han medbragte for en sikkerheds skyld en kuffert med udstyr, så han kunne give den som klovn i hotellets dansesal, for det tilfælde at sløvheden skulle melde sig hos de andre gæster.

I et enkelt tilfælde tyede han til en alternativ påklædning. Det var, da medlemmer af Venstres lokale husmorforening havde beslået de sofaer, vi som stamgæster, mente at have hævd på. Vi andre havde resigneret sat os på nogle stive stole, da en stor orangutang kom bragende ind i lokalet. Dyret sprang under udstødelsen af frygtelige junglelyde op i sofaerne og hoppede rundt om de rædselslagnе koner, alt mens det loppede sig på abemanager. Damerne veg skansen i panik og orangutangen, der ved nærmere eftersyn var iført underbukser og Elses

Bent Flensborg ved starten af første udstilling med Roskilde-billeder fra 1917.

kostbare pels drapperet med sikkerhedsnåle, vendte lidt efter tilbage ulasteligt klædt som boghandler Bent Flensborg fra Roskilde.

Han elskede at optræde og forberedte sig minutøst på enhver rolle. Det var ham, der var den bærende kraft i en række af de forestillinger, vores amatørteatergruppe spillede i veldædigt øjemed i årene efter anden verdenskrig. Han kastede også glans over de årlige spex, vi sideløbende spillede for Roskildenser-samfundets medlemmer, og da jeg havde skrevet spexet »Rolf Krage søger Mage« og det indebar, at han som Rolf skulle danse en pas de deux med mig som en elskovssyg skolefrøken, deltog han i ugevis i træningen på fru Erna Meylings ballethold, hvor jeg slog mine perma-

nente folder. Han var en fremragende balletelev. Bent kunne det hele.

Dette er formentlig glemt i dag, for det var før videoen blev opfundet. Men han og jeg er trods alt forevigt på en filmstrimmel, der handler om forfatteren Hakon Mielches oplevelse af karnevallet i Rio. Bents ven Hakon var vendt hjem fra Brasilien uden en egentlig slutscene på sin film, men det fandt han råd for.

Da Bent og jeg var meget solbrændte, blev vi iført farverige gevanter og bastskørter og anbragt på den brede have-trappe foran Mielches store, hvide villa. Der lå vi og sov i hinandens arme mellem et par til lejligheden anskaffede palmer i potter, som tegn på at festen var slut. Bent sagde, at han herefter ikke havde brug for at komme til Rio. Nu havde han været der.

Han rejste i det hele taget ikke meget og slet ikke i sine sidste år. Han blev, hvor han var, og det var svært at lokke ham ud af den hule, hvor han arbejdede og bort fra hans prægtige hjem. Han og Else havde en fælles faible for smukke ting, især antikviteter, og uanset hvor de gennem årene valgte at slå sig ned, var deres bolig noget særligt, en oplevelse og en øjenlyst.

Hans far, Andreas Flensborg, forklarede mig - da jeg flyttede fra byen - at en rigtig roskildenser ellers er noget særligt, nemlig en, der ikke bare er født i byen,

men også bliver der. Og jo flere generationer, der følger denne regel, jo mere roskildenser bliver efterkommerne.

Bent var tredje generation, der blev der, og det er ikke for meget at påstå, at han blev ærke-roskildenser. Ligesom hans far grundlagde »Jul i Roskilde«, blev Bent så optaget af byens liv og dens historie, at han oparbejdede en enorm samling af fotos fra lokalområdet. Den blev udstillet i boghandlerhuset, og hans næste samling af postkort fra byens og egnens fortid, forefindes nu på nettet til glæde for både rigtige roskildensere, men også for os, der nok er født i Roskilde, men var så formastelige at fortrække til andre himmelstrøg.

Jeg tror, det var dette samler-arbejde, der fik ham til at udholde alderdommens plager. Pludselig blev hans breve ladet med galgenhumor i stedet for muntre beskrivelser, de røbede et vemod over, at festen var slut, kløvedragten lagt af vejen og trangen til skæg og ballade fortrængt af fortsatte angeb på hans helbred.

Da Else ringede og fortalte, at Bent var død, fulgtes min sorg med en forståelse for, at det måske var bedst således. Og tilbage har vi trods alt minderne om en trofast ven, der så længe han orkede det, var til fest og farver og, trods mangfoldige muligheder, forblev en ægte roskildenser, de bortdragne venners livline til fødebyen.

Bent Flensborg havde et dejligt kontor i baglængen til Stændertorvet, i denne bindingsværksidyl.